

Handläggare
Anna Ahrencrantz
Telefon: 0850810267

Till Östermalms stadsdelsnämnd
2022-04-28

Remiss av Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2022/243

Förvaltningens förslag till beslut

Östermalms stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till Kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Östermalms stadsdelsnämnd har ombetts lämna ett yttrande gällande Stockholm stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar. Strategin är ett styrdokument som ger riktning för hur verksamheterna ska arbeta för att fler unga ska få en rik och meningsfull fritid. Strategin beskriver därmed syfte, uppdrag och mål för verksamheterna.

Förvaltningen är i sitt svar positiv till stadens strategi för fritids- och ungdomsgårdar som med målområden och givna indikatorer för uppföljning utgör en gemensam riktning för verksamhetsområdet. Under hösten 2021 fattade stadsdelsnämnden beslut om inriktning för fritidsverksamheten på Östermalm. Förvaltningen arbetar efter nämndens inriktning och ser att den på många sätt överensstämmer med strategins innehåll. Strategins riktning förväntas gynna utvecklingen av stadens fritidsverksamheter för unga. Förvaltningen framhåller att samverkan mellan stadsdelarna är av vikt gällande att realisera strategin. Förvaltningen anser också att det är av vikt att varje stadsdel även fortsatt lämnas utrymme att planera och bedriva sin verksamhet utifrån lokala behov och nödvändiga prioriteringar. Detta då stadsdelarnas behov gällande fritidsverksamheten för unga ser olika ut i staden.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar till Östermalms stadsdelsnämnd för yttrande senast den 5 maj 2022.

Övriga remissinstanser är Stadsledningskontoret, Arbetsmarknadsnämnden, Socialnämnden, Utbildningsnämnden, Idrottsnämnden, stadsdelsnämnderna i Stockholms stad, Fryshuset och Rädda Barnen.

Ärendet

I Stockholms stads budget är en målsättning att alla barn och unga ska ha rätt till en meningsfull fritid och tillgång till trygga och jämställda mötesplatser. I budget anges även att stadens utbud av aktiviteter ska svara mot olika behov hos barn och unga med särskilt fokus på grupper som inte nås av dagens verksamheter. Stadens fritids- och ungdomsgårdar är en viktig del i detta arbete.

I Stockholms stad drivs fritids- och ungdomsgårdarna av de tretton stadsdelsförvaltningarna. Medel för verksamheten fördelas genom budgetposten för verksamhetsområdet barn, kultur och fritid (BKF) i kommunfullmäktiges budget. I verksamhetsområdet ingår, förutom att tillhandahålla fritidsverksamhet för barn och unga, även stadsdelsförvaltningarnas arbete med bland annat lokal kulturverksamhet, föreningsbidrag, medborgarkontor samt lokalt demokrati- och utvecklingsarbete. Respektive stadsdelsnämnd tilldelas budgetmedel för verksamhetsområdet genom en särskild fördelningsmodell. Respektive stadsdelsnämnd beslutar hur tilldelade medel ska användas alternativt omfördelas till andra verksamhetsområden. Varje stadsdelsförvaltning planerar och bedriver sin verksamhet utifrån lokala behov och nödvändiga prioriteringar. Sedan 2021 har kulturförvaltningen ett samordningsuppdrag för verksamhetsområdet.

Våren 2021 fick kulturnämnden uppdrag av kommunfullmäktige att genomföra en utredning av stadens fritids- och ungdomsgårdar. Utredningen gav en samlad bild av verksamheten vid stadens fritids- och ungdomsgårdar och presenterade ett antal åtgärdsförslag för att stärka stadens arbete för ett ökat deltagande, mer jämlik tillgång och en bredare fritidsverksamhet för stadens unga. Utredningen pekade också på behovet av en stadsövergripande uppdragsbeskrivning för fritids- och ungdomsgårdarna. Då utredningen behandlades i kulturnämnden i september 2021 fick kulturförvaltningen därför ett uppdrag att ta fram förslag på en strategi för fritids- och ungdomsgårdar i Stockholms stad. Kulturförvaltningen har tagit fram förslag på strategi i dialog med stadens stadsdelsförvaltningar samt med stöd av idrottsförvaltningen. Utredningen och dess åtgärdsförslag har legat till grund för framtagandet av strategin.

Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar

Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar är ett styrdokument som ger riktning för hur verksamheterna ska arbeta för att fler unga ska få en rik och meningsfull fritid. Alla unga i staden ska erbjudas trygga fritids- och ungdomsgårdar med hög kvalitet som jämnar ut livsvillkor och skapar glädje, gemenskap och

starka unga. Strategin beskriver därmed syfte, uppdrag och mål för verksamheterna.

Strategin vänder sig primärt till stadens stadsdelsförvaltningar som ansvarar för fritids- och ungdomsgårdsverksamheten. Förutom i kommunal regi har staden även fritids- och ungdomsgårdar på entreprenad. Samtliga verksamheter, oberoende av organisationsform, ska följa samma styrning och förväntas därmed följa denna strategi.

Strategin ska vara ett stöd för såväl stadsdelsförvaltningar som kompletterande förvaltningar och andra viktiga aktörer i samhället i arbetet med att utveckla en likvärdig fritidsverksamhet av hög kvalitet. Skolornas fritidsklubbar, idrottsförvaltningens simhallar, kulturförvaltningens bibliotek och kulturskola såväl som föreningar, civilsamhällesaktörer, studieförbund lyfts fram som viktiga aktörer i detta arbete. Strategin betonar att samverkan mellan dessa olika aktörer är avgörande för måluppfyllelsen.

Strategin föreslår att Stockholms stad ska fortsätta att utveckla fritids- och ungdomsgårdarna för att nå fler unga. Detta då en kontinuerlig utveckling förväntas bidra till att stadens unga invånare deltar i högre utsträckning, får en mer jämlik tillgång och en bred fritidsverksamhet av hög kvalitet. Stockholms stads fritids- och ungdomsgårdar föreslås arbeta med följande fem målområden;

1. Fritids- och ungdomsgårdarna stärker unga och bidrar till deras utveckling
2. Fritids- och ungdomsgårdarna bidrar till jämlika och jämställda uppväxtvillkor
3. Fritids- och ungdomsgårdarna arbetar med ungas delaktighet och inflytande
4. Fritids- och ungdomsgårdarna erbjuder kvalitativ och attraktiv verksamhet
5. Fritids- och ungdomsgårdarna arbetar med fritidens egenvärde och som skyddsfaktor

Uppföljning av strategin för Stockholms stads fritidsgårdar

Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar föreslås gälla för perioden 2022 till 2025. Strategin föreslår att varje stadsdelsförvaltning under 2022 ska utarbeta en lokal utvecklingsplan som visar hur strategin ska realiseras.

Kulturförvaltningen har uppdrag att löpande stödja stadsdelsförvaltningarna i implementeringen. Kulturförvaltningens samordningskansli ska även ta fram årliga kvalitetsrapporter. Nedan föreslagna indikatorer ska ligga till grund för uppföljningen;

- Andel unga som vistas på fritids- och ungdomsgård i relation till befolkningens mängd i varje stadsdelsområde.
- Andel unga som är nöjda med det utbud som erbjuds på gårdarna.

- Antal program som erbjuds besökarna.
- Andel utbildade fritidsledare.
- Andel unga som upplever fritids- och ungdomsgården som trygg
- Könsfördelningen bland besökarna.
- Antal riktade verksamheter för att inkludera underrepresenterade grupper i fritidsverksamheten.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av socialtjänstavdelningen inom Östermalms stadsdelsförvaltning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Östermalms stadsdelsnämnd har en egen fritidsverksamhet för unga, Humlanhuset. Därtill finansierar nämnden genom föreningsstöd Hjorthagens ungdomsgård, som drivs av en ideell förening. 2021 fick förvaltningen i uppdrag att göra en genomlysning av fritidsverksamheterna i syfte att utreda hur väl utbudet av aktiviteter möter målgruppens behov. Detta utifrån nämndens målsättning om att erbjuda en attraktiv fritidsverksamhet med ett meningsfullt, tryggt, jämställt och tillgängligt innehåll. Genomlysningen innehöll också en analys av kulturförvaltningens utredning av stadens fritidsverksamheter för unga.

Genomlysningen visade att nämndens fritidsverksamhet på många sätt möter ungdomarnas efterfrågan och behov vad gäller fritidsaktiviteter i stadsdelsområdet. Den visade även att utbudet av fritidsverksamheter och aktiviteter till stor del möter stadens intentioner. Verksamheterna lockar många besökare och det finns god potential att nå fler. I genomlysningen konstaterades också att det finns fortsatta utvecklingsmöjligheter för att nämndens fritidsverksamheter i än högre utsträckning ska vara attraktiva för ungdomarna i stadsdelen och fortsatt erbjuda verksamhet med ett meningsfullt, tryggt, jämställt och tillgängligt innehåll i linje med stadens intentioner. Utifrån detta presenterades en rad åtgärdsförslag att ta hänsyn till i det kommande utvecklingsarbetet. I genomlysningen föreslogs att utvecklingsarbetet även ska planeras i relation till stadens strategi för fritids- och ungdomsgårdar.

Under hösten 2021 fattade stadsdelsnämnden beslut om inriktning för fritidsverksamheten på Östermalm. Nämndens inriktning är att stadsdelens fritidsverksamhet ska möta ungas behov och förväntningar. Besökarna ska kunna påverka utbudet och vara med och utforma aktiviteterna. De aktiviteter som erbjuds ska vara varierade, sticka ut och särskilt bidra till att locka fler besökare ur stadens prioriterade målgrupper. Fritidsverksamheten ska utformas med nära koppling till föreningslivet, erbjuda aktiviteter även utanför nämndens egen fritidsgård, i mindre grupper och digitalt. Förvaltningen arbetar efter nämndens inriktning och ser att den på många sätt överensstämmer med strategins innehåll. Strategins fokus på insatser och aktiviteter förväntas gynna en sammanhållen utveckling av stadens fritidsverksamhet. Strategins målområden

med givna indikatorer för uppföljning utgör en gemensam riktning för stadens fritids- och ungdomsgårdar.

Förvaltningen vill framhålla att det är av vikt att varje stadsdelsförvaltning även fortsättningsvis lämnas utrymme att planera och bedriva sin verksamhet utifrån lokala behov och nödvändiga prioriteringar och att uppföljningens resultat alltid tolkas utifrån den lokala kontexten.

Förvaltningen vill även lyfta att samverkan mellan stadsdelarna är en viktig faktor för att realisera strategin. Detta då det finns många goda exempel på hur fritidsverksamhet kan bedrivas i staden och som bör spridas för att stadens fritids- och ungdomsgårdar i än högre utsträckning ska möta förväntningar och behov hos unga i staden så väl som på Östermalm.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör
Östermalms
stadsdelsförvaltning

Jan Rönnerberg
Avdelningschef
Östermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar
2. Barnkonsekvensanalys kopplat till Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar
3. Genomlysning av nämndens fritidsverksamhet för unga
4. Stadsdelsnämndens inriktning för fritidsverksamheten på Östermalm

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2022-04-13
Jan Rönnerberg, Avdelningschef	2022-04-13